УДК 338.48

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЛИЖНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Корженко Я.О., здобувач вищої освіти
Науковий керівник Семенюк Л.Л., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу, кандидат географічних наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: гірськолижний туризм, внутрішній туризм, Карпатський регіон, Водяники.

Гірськолижний туризм є важливим сегментом сучасної туристичної індустрії та одним із перспективних напрямів розвитку внутрішнього туризму в Україні. Його значення визначається поєднанням рекреаційних, спортивних та соціально-економічних функцій. Розвиток гірськолижних курортів сприяє активізації економічної діяльності у гірських регіонах, створенню нових робочих місць, розвитку транспортної інфраструктури та підвищенню туристичної привабливості територій.

У наукових дослідженнях, зокрема Масляка П.О., гірськолижний туризм розглядається як спеціалізований вид активного туризму, що передбачає переміщення туристів до гірських територій з метою занять зимовими видами спорту, відпочинку та отримання рекреаційних послуг у зимовий період. Його розвиток значною мірою залежить від природно-кліматичних умов, наявності стабільного снігового покриву, транспортної доступності курортів та рівня розвитку туристичної інфраструктури [1].

Особливістю гірськолижного туризму є висока залежність від природних ресурсів та сезонності функціонування. Для забезпечення стабільності роботи курортів важливим є впровадження сучасних технологій, зокрема систем штучного засніження трас, модернізація підйомників, розвиток сервісної інфраструктури та диверсифікація туристичних послуг. Сучасні курорти поступово перетворюються на багатофункціональні туристичні комплекси, що пропонують не лише зимові, але й літні види активного відпочинку.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану гірськолижного туризму в Україні та визначення перспектив його розвитку шляхом створення нового туристичного продукту.

Основні центри розвитку гірськолижного туризму в Україні зосереджені у Карпатському регіоні, де природно-кліматичні умови сприяють формуванню зимових туристичних дестинацій. Найбільш відомим і найбільшим гірськолижним курортом України є Буковель, який характеризується високим рівнем інфраструктури, сучасною системою

підйомників та значною кількістю гірськолижних трас різної складності. Значну роль у розвитку гірськолижного туризму також відіграють такі курорти, як: Драгобрат, Славсько, Пилипець, Подобовець, Красія, Мигове, Буковиця, Яблуниця та інші туристичні комплекси Карпатського регіону.

Кожен із зазначених курортів має власну спеціалізацію та особливості функціонування. Наприклад, Драгобрат відомий як найвисокогірніший курорт України, що забезпечує триваліший зимовий сезон, тоді як Славсько є одним із найстаріших центрів гірськолижного туризму в країні. Курорти Пилипець і Подобовець відомі своєю природною привабливістю та популярністю серед прихильників активного зимового відпочинку [2].

Крім карпатських курортів, в Україні функціонують також не високогірні гірськолижні комплекси, розташовані поблизу великих міст. До них належать «Протасів Яр» та «Golosiyv Ski Park» у Києві, туристичний комплекс «Водяники» у Черкаській області та інші. Такі об'єкти відіграють важливу роль у розвитку внутрішнього туризму, оскільки роблять зимовий відпочинок доступнішим для мешканців центральних та східних регіонів країни.

До 2020 року розвиток гірськолижного туризму в Україні характеризувався зростанням туристичних потоків, модернізацією курортної інфраструктури та розширенням спектра туристичних послуг. Активно впроваджувалися нові технології обслуговування туристів, модер нізувалися підйомні системи, удосконалювалася система підготовки трас та підвищувався рівень сервісу.

Після початку повномасштабної війни структура туристичного ринку зазнала певних змін. Потік іноземних туристів значно скоротився, тоді як основну частку відвідувачів гірськолижних курортів становлять внутрішні туристи. Це сприяло переорієнтації туристичного бізнесу на внутрішній ринок та адаптації туристичних послуг до нових умов функціонування [3]. Попри складні економічні та безпекові умови, попит на зимовий відпочинок в Україні залишається стабільним. Водночас розвиток гірськолижного туризму стримується такими чинниками, як сезонність туристичних потоків, значна капіталомісткість інфраструктурних проектів та залежність від природно-кліматичних умов.

У межах проведеного дослідження було розроблено туристичний продукт - гірськолижний тур до туристичного комплексу «Водяники», який розташований у Черкаській області, є одним із найбільших центрів зимового відпочинку у центральній частині України та має розвинену гірськолижну інфраструктуру.

Запропонований гірськолижний тур розрахований на 4 дні та 5 ночей і орієнтований на молодь, студентів та туристів із середнім рівнем підготовки.

Розміщення туристів пропонується у готельно-ресторанному комплексі «Водяники», що розташований в приблизно 200 метрах від

лижних трас. Проживання передбачено у двомісних номерах «Стандарт» зі сніданками, що забезпечує комфортне перебування туристів під час подорожі.

Програма туру включає катання на гірськолижних трасах різного рівня складності, користування підйомниками, прокат гірськолижного спорядження та навчальні заняття з інструктором для початківців. Окрім основної спортивної складової, туристам пропонується використання рекреаційної інфраструктури комплексу: відвідування ресторанів і кафе, SPA-зони, сауни та зон відпочинку, а також організація вечірнього дозвілля у межах комплексу, що включає караоке та шоу програми. Програма туру передбачає прибуття, поселення та SPA у перший день, активне катання на лижах або сноуборді протягом другого і третього дня, а також відпочинок і додаткові рекреаційні послуги комплексу. У заключний день передбачено завершення програми, виселення та повернення туристів до місця проживання.

Орієнтовна вартість туру станом на 2026 рік складає близько 12000 гривень/особа, що включає проживання за 5 ночей (6750 гривень), користування підйомниками у денний і вечірній час (абонемент 1600 гривень), прокат спорядження комплектом: лижі, черевики, палиці (800 гривень/4 дні), послуги інструктора за 1 годину (800 гривень) та транспортні витрати, що передбачають квитки на потяг та трансфер в дві сторони (1200-1800 гривень).

Важливою перевагою запропонованого туру є його географічна доступність для туристів центральних регіонів України. Завдяки близькому розташуванню комплексу «Водяники» до великих міст зменшуються транспортні витрати, що робить зимовий відпочинок доступнішим для широкого кола туристів.

Отже, гірськолижний туризм в Україні має значний потенціал подальшого розвитку. Перспективи галузі пов’язані з модернізацією туристичної інфраструктури, розширенням географії гірськолижних комплексів та створенням нових туристичних продуктів, орієнтованих на внутрішній туристичний ринок. Практичне значення дослідження полягає у розробці туристичного продукту, який може бути використаний туристичними підприємствами для розширення спектра туристичних послуг та підвищення конкурентоспроможності туристичної індустрії України.

Список використаних джерел

1. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник. К.: Знання, 2008. 343 с.

2. Найкращі гірськолижні курорти України. URL: https://www.momondo.ua (дата звернення: 10.03.2026)

3. Гірськолижний відпочинок під час війни: як працюють українські курорти? URL: https://megatour.ua (дата звернення: 10.03.2026)